

لویی فردینان سلین

دیوید هیمن

ترجمه‌ی مهدی سحابی

شیر مرکز

فهرست

۱	درآمد
۶	زندگی
۱۷	آثار
۸۵	کتاب‌شناسی
۹۱	گاه‌شمار لویی فردینان سلین
۹۵	نمایه

درآمد

نام واقعی سلین، لویی فردینان دِتوش^۱ بود. در سال ۱۸۹۴ به دنیا آمد. پدرش کارمند ساده‌ی بیمه و مادرش فروشنده‌ی توری و دانتل بود و نقص عضو داشت. انتخاب این نام مستعار حاصل تشویش و پارانوایا، اما همچنین نشانه‌ی ستایش او از مادر بزرگش بود که بسیار دوستش می‌داشت؛ زن باصلابتی که الگوی او برای ترسیم بسیاری پیرزن‌های دوست‌داشتنی اما بدخلق در کتاب‌هایش شد.

به گمان سلین، نوشتن وسیله‌ی خوبی بود که یک پزشک تنگدست اما دارای استعداد نویسندگی می‌توانست با آن درآمدی اضافی کسب کند، اما همچنین کارکردی ضروری داشت که از طریقش می‌توانست ذخیره‌ی خشمی را که در او نهفته بود تخلیه کند. اولین رمان سلین، *سفر به انتهای شب*^۲، درجا

1. Louis-Ferdinand Dèstouches (1894-1961)

2. *Voyage au bout de la nuit* (*Journey to the End of the Night*, 1932)

به شهرت رسید و او را تا یک قدمی کسب جایزه‌ی ادبی گونکور برد (هرچند در نهایت ناگزیر شد به جایزه‌ی کم‌اهمیت‌تر رنودو رضا بدهد). منتقدان او را با فرانسوا رابله^۱، فرانسوا ویون^۲، جیمز جویس^۳ و مارسل پروست^۴ مقایسه کردند. از آن پس او را آزادکننده‌ی زبان فرانسه خوانده‌اند و نثر سبکبال و فوق واقع‌گرایی او، همراه با ذهنیت هیجان‌زده‌ی هذیان‌آمیزش تأثیر نیرومندی بر نویسندگانی با ویژگی‌هایی بسیار متفاوت با هم مانند ژان پل سارتر^۵، رمون کنو^۶، هنری میلر^۷، جک کرواک^۸، ویلیام باروز^۹، جی. پی. دانلیوی^{۱۰}، کرت وونگات^{۱۱} و فیلیپ سولرس^{۱۲} داشته است. کتاب‌های او، سرشار است از فریاد خشم و تشویشی که در ادبیات هیچ زبان و هیچ قرن‌ی هم‌تا ندارد، آکنده از طنین خنده‌ی تلخی که انگار از ورطه‌های جهنمی به گوش می‌رسد، کتاب‌هایی که نشانه‌های رنج و ناکامی را به زبانی شورشی و آن‌چنان سرشار از طنین‌های عاطفی به تصویر می‌کشد که بی‌علاقه‌ترین خواننده را هم مجذوب می‌کند، کتاب‌هایی که می‌توان آنها را الگوی ادبیات پوچی و حکایت تبعیض در

۱. François Rabelais (۱۴۸۳-۱۵۵۳)؛ نویسنده و هجونویس فرانسوی.

۲. François Villon (۱۴۳۱-۱۴۶۳)؛ شاعر فرانسوی.

۳. James Joyce (۱۸۸۲-۱۹۴۱)؛ نویسنده‌ی ایرلندی.

۴. Marcel Proust (۱۸۷۱-۱۹۲۲)؛ نویسنده‌ی فرانسوی.

۵. Jean-Paul Sartre (۱۹۰۵-۱۹۸۰)؛ فیلسوف و نویسنده‌ی فرانسوی.

۶. Raymond Queneau (۱۹۰۳-۱۹۷۶)؛ نویسنده‌ی فرانسوی.

۷. Henry Miller (۱۸۹۱-۱۹۸۰)؛ نویسنده‌ی آمریکایی.

۸. Jack Kerouac (۱۹۲۲-۱۹۶۹)؛ نویسنده‌ی آمریکایی.

۹. William Burroughs (۱۹۱۴-۱۹۹۷)؛ نویسنده‌ی آمریکایی.

۱۰. J. P. Donleavy (۱۹۲۶-)؛ رمان‌نویس و نمایش‌نامه‌نویس آمریکایی ایرلندی‌تبار.

۱۱. Kurt Vonnegut (۱۹۲۲-)؛ رمان‌نویس و نمایش‌نامه‌نویس آمریکایی.

۱۲. Phillipe Sollers (۱۹۳۶-)؛ نام مستعار فیلیپ ژویو، نویسنده‌ی فرانسوی.

مدرنیسم متأخر دانست. زبان نیمه‌ابداعی او، که ترکیب کارآمدی از واژه‌های تازه‌ی آرگو و فرانسه‌ی بی‌ادبانه است، شاید غنی‌ترین و نافذترین زبانی باشد که از زمان شاعران پلید، که زبان محلی خود را از دل لاتین بیرون کشیدند، و از زمانی که آکادمی فرانسه به تثبیت شیوه‌های تلفظ آن پرداخت، تاکنون دیده شده است. باین‌همه، تا همین اواخر سلین از جمله‌ی آن دسته از نویسندگان هم‌نسل خودش بود که قدرشان از همه کم‌تر شناخته شده بود.

سبکِ خشن و چشم‌انداز زشت کتاب‌های او، شهرت خودش به‌عنوان کسی که در جنگ دوم با اشغالگران آلمانی همکاری کرده بود، موضع‌گیری‌های سخت ضدیهودی و نژادپرستانه‌اش تا حد زیادی در این بی‌اعتنایی به او سهیم بوده است. اما سر برآوردن «رمان نو» و داستان‌نویسی مدرن متأخر، پیروزی نقد پس‌اساختارگرا و روانکاوی پیرو ژاک لاکان^۱، همچنین کوشش برای درک تجربه‌ی سال‌های جنگ و نه سرپوش گذاشتن بر آنها، همه و همه موجب رو آوردن دوباره به کتاب‌های او شده که اینک ترجمه‌ی خوبی از اکثر آنها به زبان انگلیسی موجود است.

با آن‌که سلین نویسنده‌ی دشواری نیست، تجربه‌ی تاریخی نشان داده که درباره‌ی او به‌آسانی می‌توان دچار سوءتفاهم شد. اما این تعجبی ندارد. نوع خاص گرایش او به آدم‌گریزی و پارانوایا (هم در مرحله‌ی آغازین و هم در مرحله‌ی پیشرفته‌اش) دیگر نویسندگان یاغی را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. خشم

۱. Jacques Lacan (۱۹۰۱-۱۹۸۱)؛ روان‌پزشک و روان‌کاو و نویسنده‌ی فرانسوی.